

MINISTER FINANSÓW
IP3/0602/2/LRE/09/BMI-16347

Warszawa, dnia 18 grudnia 2009 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU
Sekretariat Wicemarszałka M. Ziółkowskiego

wpłynęło dn. 21.12.2009 r.

nr. 12346 podpis. AS

SECRETARIAAT
Bureau des Secrétaires
Wpłynęło dn. 22.12.09
nr. 9044 podpis. [signature]

Pan Marek Ziółkowski
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na zapytanie Pana Senatora Sławomira Kowalskiego, z dnia 3 grudnia 2009 r., przesłanego przy piśmie Marszałka Senatu z dnia 10 grudnia 2009 r., znak: BPS/DSK-043-2219/09, przedstawiam poniżej stosowne wyjaśnienia.

Rzeczpospolita Polska uczestniczy w programach Lifelong Learning Programme („Uczenie się przez całe życie”) oraz Youth in Action Programme („Młodzież w działaniu”), ustanowionych decyzjami Parlamentu Europejskiego i Rady na lata 2007-2013.

Program „Uczenie się przez całe życie”, w skład którego wchodzi m.in. komponenty „Leonardo da Vinci” oraz „Comenius” został ustanowiony decyzją nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiającą program działań w zakresie uczenia się przez całe życie (Dz.U.UE Nr L 327 z 24.11.2006, ze zm.). Program „Młodzież w działaniu” został ustanowiony decyzją nr 1719/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiającą program „Młodzież w działaniu” na okres 2007-2013 (Dz.U.UE Nr L 327 z 24.11.2006, ze zm.)

W przypadku programu „Uczenie się przez całe życie”, zgodnie z art. 6 decyzji 1720/2006/WE, Państwa Członkowskie „ustanawiają lub wyznaczają i monitorują odpowiednią strukturę służącą do skoordynowanego zarządzania realizacją działań w ramach programu »Uczenie się przez całe życie« na poziomie krajowym (agencje krajowe), w tym zarządzania budżetowego, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002”.

W przypadku Programu „Młodzież w działaniu”, zgodnie z art. 8 ust. 6 lit. b) decyzji 1719/2006/WE, „kraje uczestniczące muszą (...) utworzyć/wyznaczyć oraz monitorować krajowe agencje w związku z wykonywaniem działań w ramach Programu na płaszczyźnie krajowej, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 (...)”. Ponadto, jak stanowi art. 14 ust. 6 decyzji, „zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia

(WE, Euratom) nr 1605/2002 Komisja może powierzyć zadania władzy publicznej, w szczególności zadania związane z wykonaniem budżetu, strukturom, o których mowa w art. 8 ust. 2 niniejszej decyzji” (należy wnioskować, iż chodzi tu głównie – lecz nie tylko – o krajowe agencje), oraz art. 14 ust. 7 decyzji, „zgodnie z art. 38 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002 możliwość, o której mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, ma również zastosowanie do struktur we wszystkich krajach uczestniczących”.

Zgodnie z przywołanym art. 54 ust. 2 lit. c rozporządzenia 1605/2002, w ustanowionych granicach, „Komisja może, wykonując budżet poprzez pośrednie zarządzanie zcentralizowane lub zarządzanie zdecentralizowane (...), przekazać zadania władzy publicznej, a w szczególności zadania związane z wykonaniem budżetu krajowym lub międzynarodowym organom sektora publicznego lub organom podlegającym prawu prywatnemu, które wykonują zadania służby publicznej, zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe i stosują się do warunków przewidzianych w zasadach wykonawczych”. Natomiast na podstawie art. 38 ust. 1 rozporządzenia 2342/2002, Komisja może „zlecić zadania obejmujące sprawowanie władzy publicznej międzynarodowym organom sektora publicznego, [lub] krajowym organom sektora publicznego lub podmiotom prawa prywatnego, które wykonują zadania służby publicznej, jeżeli podlegają one prawu państwa członkowskiego, państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) lub krajów kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej, lub w stosownym przypadku prawu innego państwa”.

Reasumując, należy uznać, iż agencja krajowa wyznaczona w trybie powołanych przepisów (funkcję tę pełni w Polsce Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji) ma uprawnienia do skoordynowanego zarządzania realizacją działań w ramach programów „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodzież w działaniu”, w tym zarządzania budżetowego, czyli ma prawo (w powierzonym zakresie) wykonywania zadań władzy publicznej, a w szczególności zadań związanych z wykonaniem budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich. Nie jest to zatem instytucja jedynie pośrednicząca w przekazywaniu wsparcia finansowego, ale bezpośrednio wykonująca powierzone jej uprawnienia Komisji Europejskiej. Właściwe krajowe organy administracji publicznej posiadają szereg uprawnień, w tym kontrolnych i nadzorczych wobec agencji krajowej i ponoszą ostateczną odpowiedzialność wobec Komisji za jej działalność, jednak – jak należy wnioskować z powyższych regulacji – nie są bezpośrednio zaangażowane w proces dystrybucji środków.

W odniesieniu do programu „Uczenie się przez całe życie” dodać należy, iż zgodnie z załącznikiem do decyzji 1720/2006/WE - „Przepisy administracyjne i finansowe”, „pomoc finansowa Wspólnoty udzielana jest na wsparcie działań agencji krajowych ustanowionych bądź wyznaczonych przez państwa członkowskie (...)”. Także przyznanie pomocy finansowej oraz dotacji – jeśli nie jest dokonywane bezpośrednio przez Komisję (jak w przypadku działań scentralizowanych) – jest powierzone agencjom krajowym. Przepisy powyższe nie przewidują w realizacji powyższych działań udziału innych niż agencja krajowa organów administracji publicznej państw członkowskich.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), dalej: ustawą, środki udzielone w ramach programów „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodzież w działaniu” należy zaliczyć do „innych środków”, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy (analogicznie w art. 5 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), dalej: nowej ustawy). Zgodnie z art. 201 ust. 1 ustawy (art. 203 nowej ustawy), w opinii Ministerstwa Finansów należy uznać, iż środki te „stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego, przychody innych

jednostek sektora finansów publicznych lub jednostek spoza tego sektora". Teza powyższa jest uzasadniona, gdyż spełniają one dwa warunki postawione przez niniejszy przepis. Pierwszy z tych warunków zakłada, iż możliwość otrzymania tych środków nie wynika z umowy międzynarodowej lub porozumienia pomiędzy organem administracji rządowej a dawcą środków – jest on spełniony, gdyż środki te przyznawane są na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady. Drugi warunek zakłada, iż środki te muszą być otrzymane bezpośrednio od dawcy środków – co prawda w wypadku programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”, w ich udzielaniu biorą udział agencje krajowe, ale (jak argumentowano powyżej) wykonują one powierzone jej uprawnienia Komisji Europejskiej, czyli działają niejako w jej imieniu.

Konkludując, w świetle powyższych argumentów wydaje się, iż środki udzielane w ramach wszystkich komponentów programu „Uczenie się przez całe życie” (w tym „Leonardo da Vinci” i „Comenius”), oraz w ramach programu „Młodzież w działaniu”, powinny być przekazywane bez pośrednictwa Ministerstwa Finansów.

A wypracowaniu rocznikowi

Złoty
SEK
FINANSÓW
MIANU

Elżbieta Stachucka-Łopuska